

Kylä: Juujärvi

Juuniemi

Om.: Kemijoen Uittoyhdistys (rannat) ja Aleksi Juujärven perikunta, os. Juujärvi

KM 14345:1-81

Kartat 1-10

Valokuvat f. 22242-22251

Maisteri Aarni Erä-Eskon inventointitietojen mukaan oli Juujärven kylän kohdalta Kemijoen itäpuolella olevasta Juuniemestä löytynyt kivi-kirves. Paikalla käydessämme sieltä tavattiin runsaasti asuinpaikan merkejä. Lisäksi mv. Kalle H. Juujärvi kertoi hänen itsensä ja Eino Juujärven löytäneen sieltä kiviesineitä.

Edellä mainituista syistä suoritin alueen tutkimustyöt 8.7.-13.7.1957

Kyseinen niemi sijaitsee Kemijoen Juukosken alapuolisen suvannon, Juujärven, kaakkoispäässä. Mahtavan keron, Juuvaaran, eteläpuolitse laskee Juujärveen Juujoki. Tämän joen, Juujärven ja Kemijoen väliin työntyy luoteis-kaakkoissuunnassa kapea, lähes kärkeen saakka metsää kasva-va Juuniemi (liitteet 1-5, valokuvat 3-4,5).

Jäät olivat höylänneet rannat puhtaiksi ja painaneet juuri asuinpaikan kohdalla rinteeseen n. ½ m korkuisen jyrkän törmän (liitteet 3,6).

Kaivausalue vaakittiin Kemijoki Oy:n kartoitusryhmän osoittaman kartoituspisteen (niemen pohjoiseen rantakallioon maalattu punainen täplä, jonka korkeus = 125.28 m ymp. 10 sm:n tarkkuudella) mukaan ja saatiin maakiveen hakatun valkealla renkaalla merkityn kaivausalueen kiintopisteen korkeudeksi 129.40 m ymp.

Niemen kärjessä kasvoi ruohoa, sammalta, juolukkaa, mesimarjaa, kissankäpälää, kanervaa, oravanmarjaa, katajaa, vaivaismäntyä ja kuusta. Hiukan ylempänä yökönlehteä, niittyleinikkiä, orvokkia, ruohokanukkaa, heinätähtimöä, mustikkaa, puolukkaa, leppää, katajaa, kuusta ja mäntyä. Törmältä ylöspäin mentäessä tapasi: ruohoa, orvokkia, kissankäpälää, metsätähtimöä, mustikkaa, puolukkaa, mesimarjaa, katajaa, pihlajaa, koi-vua, kuusta ja mäntyä.

Niemen pitkittäis-suuntaan kaivettiin ensin läheltä rantaa yli törmän 2 m leveä koeoja sekä sitä ja niemeä vastaan kohtisuoraan toinen oja, jota vielä hiukan laajennettiin (liitteet 3-7).

Maaperä oli lähellä rantaa (kaivausten aikana oli vielä tulvavesi lähes metrin normaalia korkeammalla) kovaa isojakin kiviä sisältävää soraa (kuva 1).

Törmältä lähtien ohuen turpeen alla oli joen kasaamaa multa- tai liete- maata, jossa paikoin oli tummempia lika- ja nokimaan jälkiä sekä punaisen maan läiskiä (liitteet 4-5). Kauttaaltaan tavattiin myös runsaasti palanutta kivensirua, harvemmin kokonaisia kiviä. Tätä muraa oli laajalti eri syvyyksissä. Ehjiä liesiä ne eivät muodostaneet, vaan liesinä valokuvatut ja piirretyt kiveykset ovat hajonneitten jätteitä sekä hiili- ja nokimaajälkiä. (liitteet 6-10, valokuvat 6-8).

Eräänlainen kiinteä muinaisjäännös oli myös asuinpaikalle jolloinkin luotu maavalli (liite 3). Se oli n. 5 m pitkä, ylhäältä 60-70 sm leveä sekä pohjoispuolelta alemmaa mitattuna n. 120 sm ja eteläpuoliselta tasisemmalta pieneltä kentältä mitaten n. 50-60 sm korkea.

Ympäristöön tehdyistä koekuopista saatiin seuraavat tulokset:

Koekuoppa 1: Multamaassa palameen kiven siru.

Koekuoppa 2: Multamaassa palanutta kiveä. N. 30 sm syvyydessä oli turvehiilikerros.

Yht. kaivettiin n. 110 m²

Muualta Juujärveltä saatuja löytöjä:

KM 14345:82

68

Eelis Kujalan peltosaran päästä Kemijoen l. Juujärven lounaisrannalta rantahietikosta, missä jäät olivat myllertäneet myös peltomaata, poimittiin muutamia kvartsi-iskoksia. Paikka kuuluu Niemen talon RN^o 8 kanssa samaan asuinpaikka-alueeseen. Kuten jo mainittu tätä varsinaisesti ylempänä viljelyksessä olleella pellolla sijaitsevaa asuinalue⁰¹¹ta ei voitu ryhtyä kaivamaan, koska tänä sateisena kesänä mainittu pelto/märkä ja liejuinen.

Tila: Alimmainen

65

KM 14345: 83

Talon navetan kynnyspuun vierestä havaitsin ilmeisestikin rautakaudella hioimena käytetyn kivitaltan. Isäntä kertoi sen vetelehtineen vuosikymmeniä roskakasoissa eikä tiennyt, mistä se alkuaan oli peräisin (verifikaatit).

Tila: Kaurala RN^o 6²

Om.: Ali Juujärvi

Os.: Juujärvi

KM 14345:84

7.11.45

Isäntä kertoi löytäneensä tilaltaan jonkinlaisen tulisijan sekä kivi-esineitä, mm. hänellä vielä tallessa olleen luontaisen sädekiven. Päärakennuksesta itään olevan kesänavetan itäpuoliselta Kemijokeen päin viettävältä rinteeltä tavattiin joitakin kvartsi-iskoksia (verifikaatit).

Monien muinaislöytöjen tekijä Kalle H. Juujärvi kertoi lisäksi seuraavista löydöistä ja paikoista:

Kalle A. Juujärvi oli löytänyt Hoppulasta Rajatalo RN^o 50 kylätielle soraa ajettaessa hiekkakuopasta kulkeutuneen kourutaltan. Lisäksi täällä Hoppulassa oli muitakin löytöjä mm. joku kiviraunio.

Ali Juujärvi oli löytänyt tilaltaan Kaurala RN^o 6² (ks. edellä) pää-rakennuksestaan parisenkymmentä metriä koilliseen navetan perustaa kaivettaessa suppilomaisen kuopan. Sen syvyys oli n. 130 sm. Pohjan, jossa oli paksuja hiiliä, läpimitta oli n. 50-70 sm.

Päiväniemen talon (om. Kalle Ilmari Juujärvi) rannalla Autionmutkassa riihestä tehdyn rakennuksen luota oli löydetty kahden rauniokasan lomas-ta hiiltä ja luita ynnä reikäkivi.

Hoppulan ja Päiväniemen löytöpaikkoja en käynyt tarkastamassa.

Juujärven tutkimustyöt suoritettiin Imatran Voima Oy:n rahoittamina.

Yhteenvetona Kemijärven Juujärven kaivauksista voi sanoa, että saavutettujen tulosten laatu ja määrä puoltaa jatkokaivausten suorittamista täällä voimalaitostöitten alle jäävällä alueella.

Helsingissä 22. huhtikuuta 1959

Jaakko Sarkamo

Jaakko Sarkamo

Juuniemi

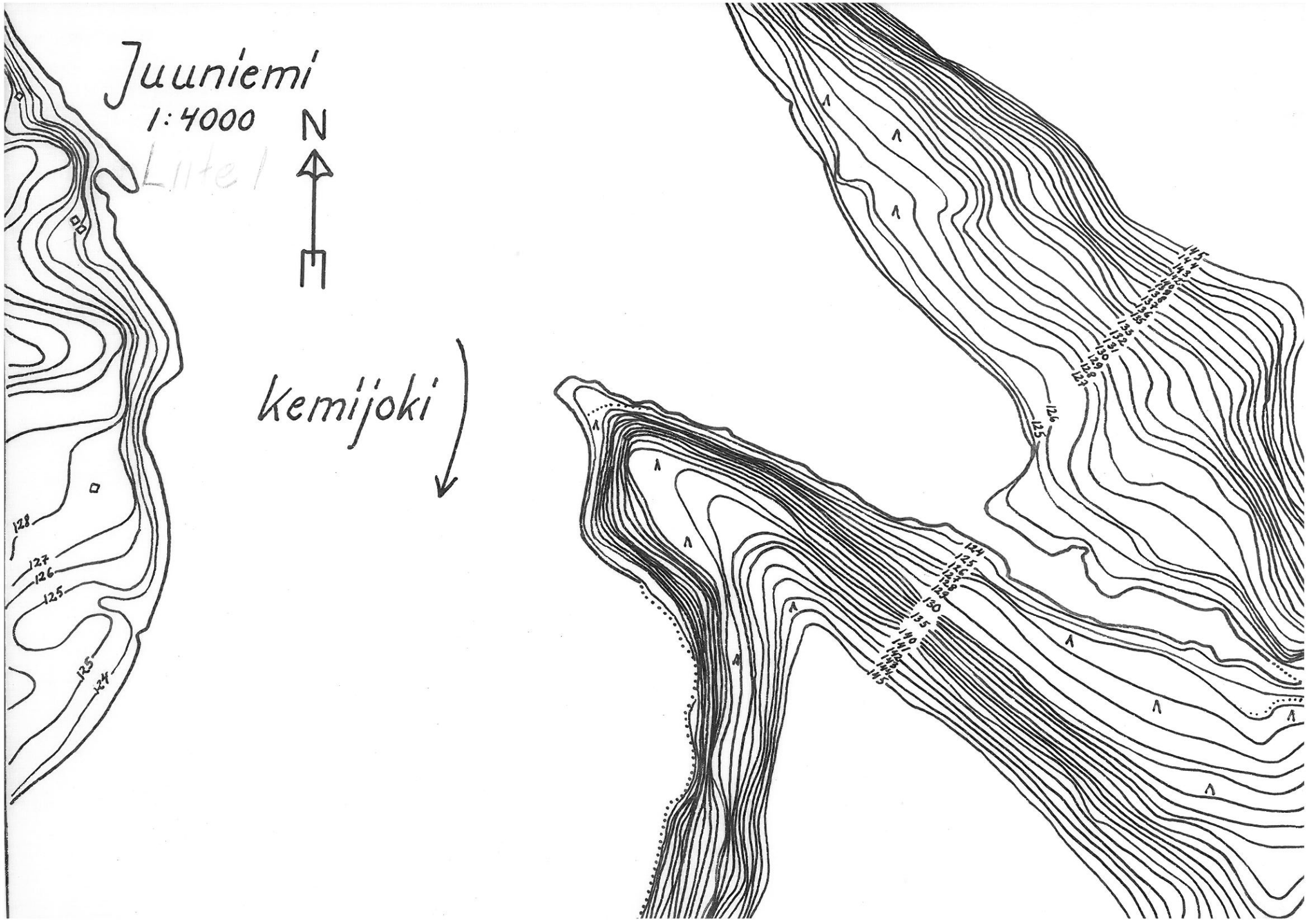
1:4000

Liitel

N

Kemijoki

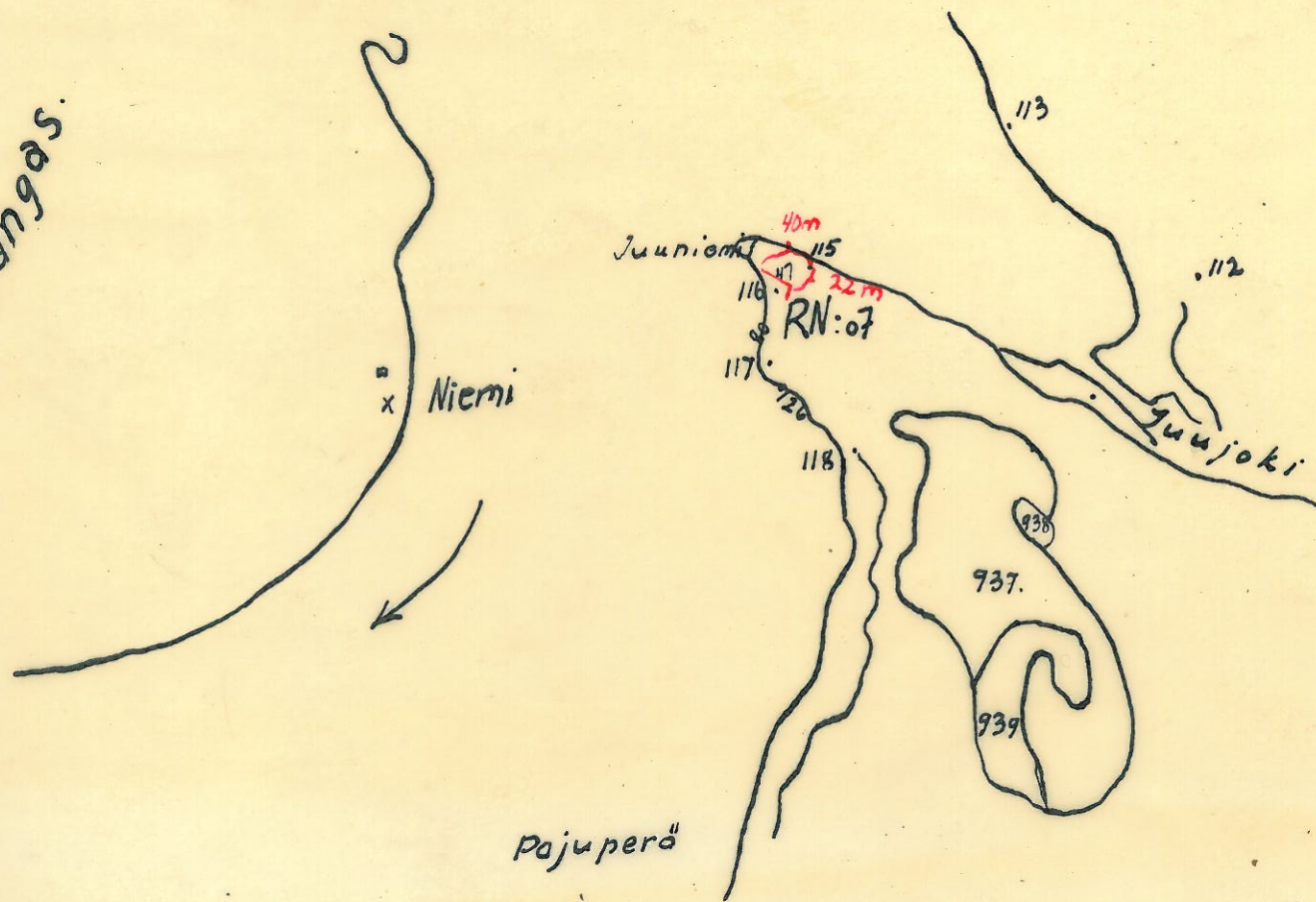

Kemijärvi Juujärvi Juuniemi
Yleiskartta mitta 1:8000
J. Sarkamo 1957 Liite 2

Kartta Juujärven jakokunnan kaikista tiluksista.
v. 1901-02 maanmittausinsinööri Oskar Nordqvist (ote)

Niemen kangas.

Vaition maa

Kemijärvi Juujärvi Juuniemi
Mitta: 1:200
J. Sarkamo 1957

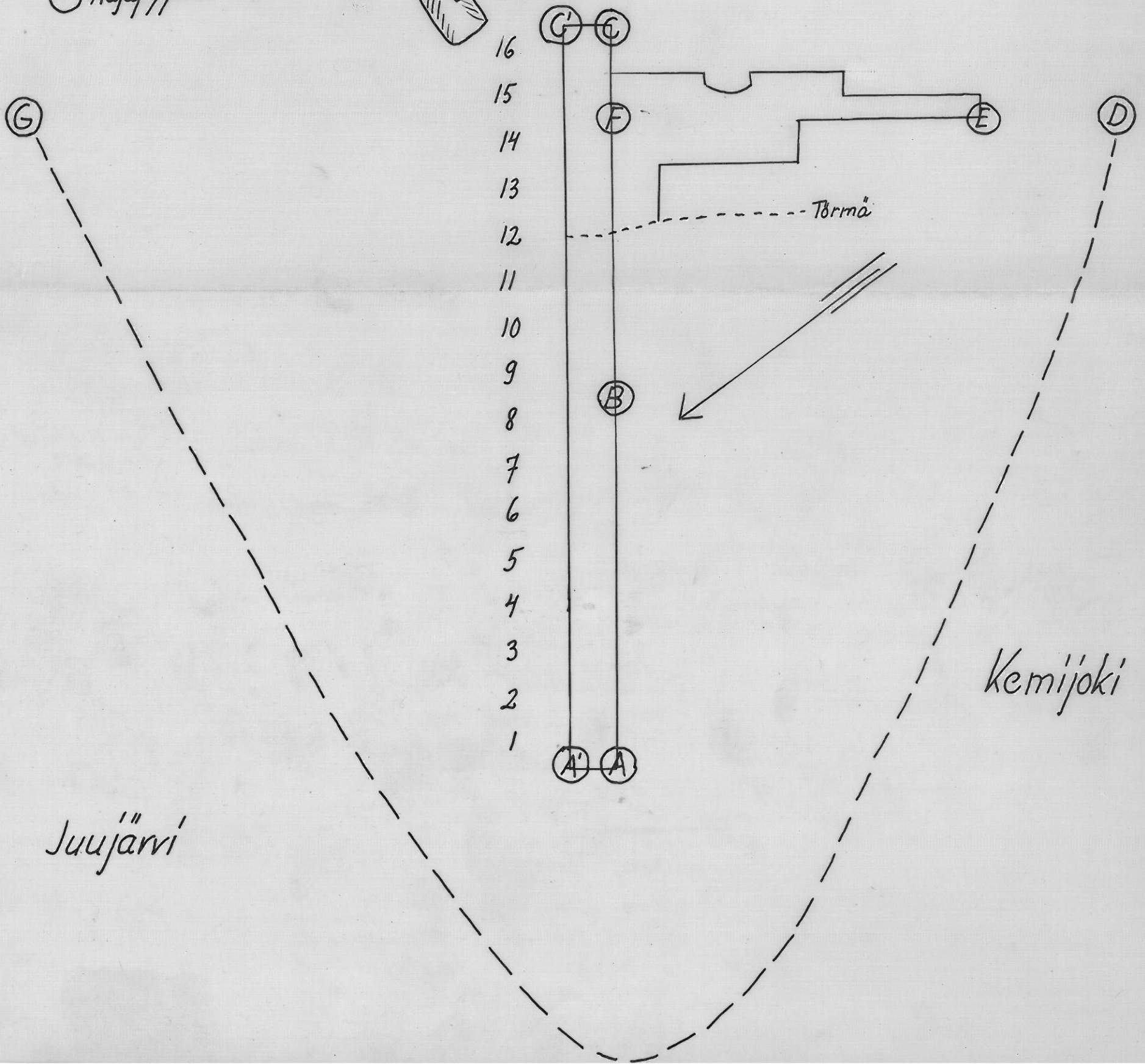
Liite 3

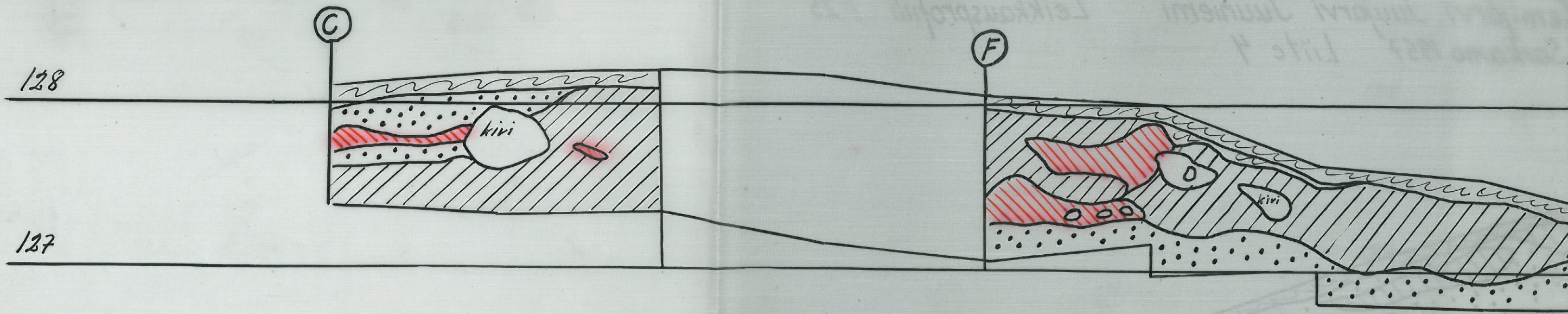
⊙ kp

⊙ Rajapyykki 115

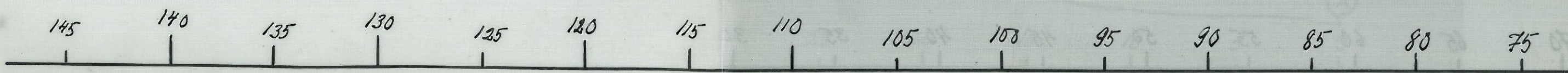
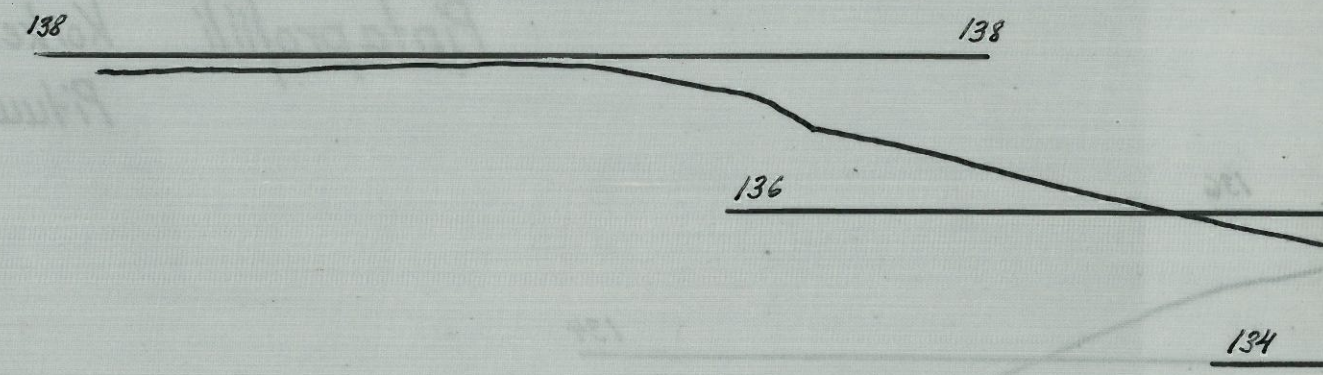
III II I A B C D E F G H I

126

- = turve
- = tumma liikamaa
- = punainen maa
- = vaalea liete
- = sora

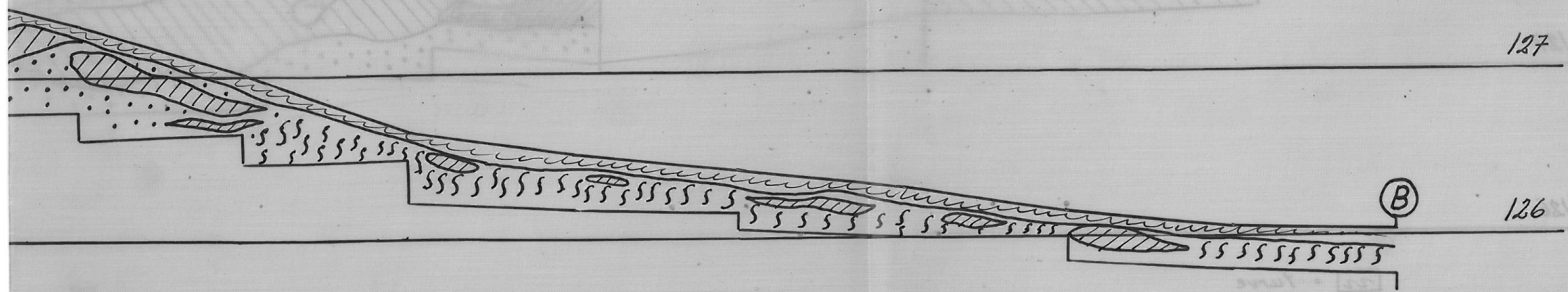

Kemijärvi Juujärvi Juuniemi Leikkausprofiili 1:25
 / Sarkamo 1957 Liite 4

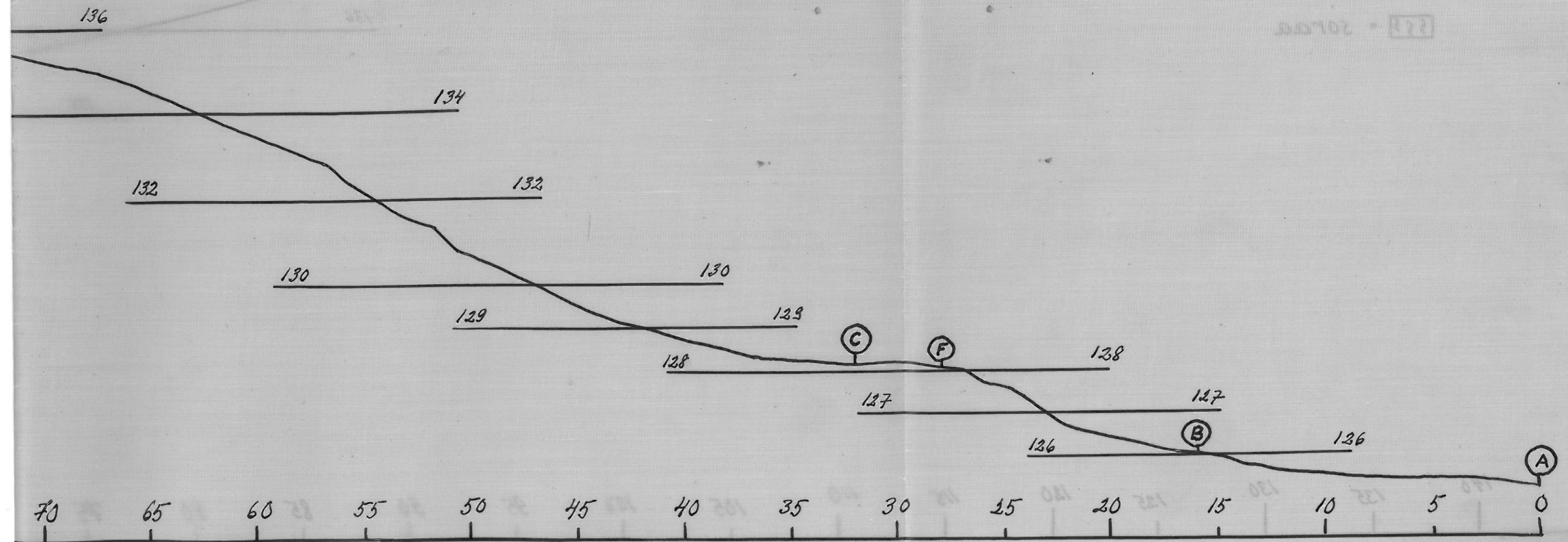
128

127

126

Pintaprofiili Korkeusmitta 1:100
 Pituus " 1:200

128

127

126

125

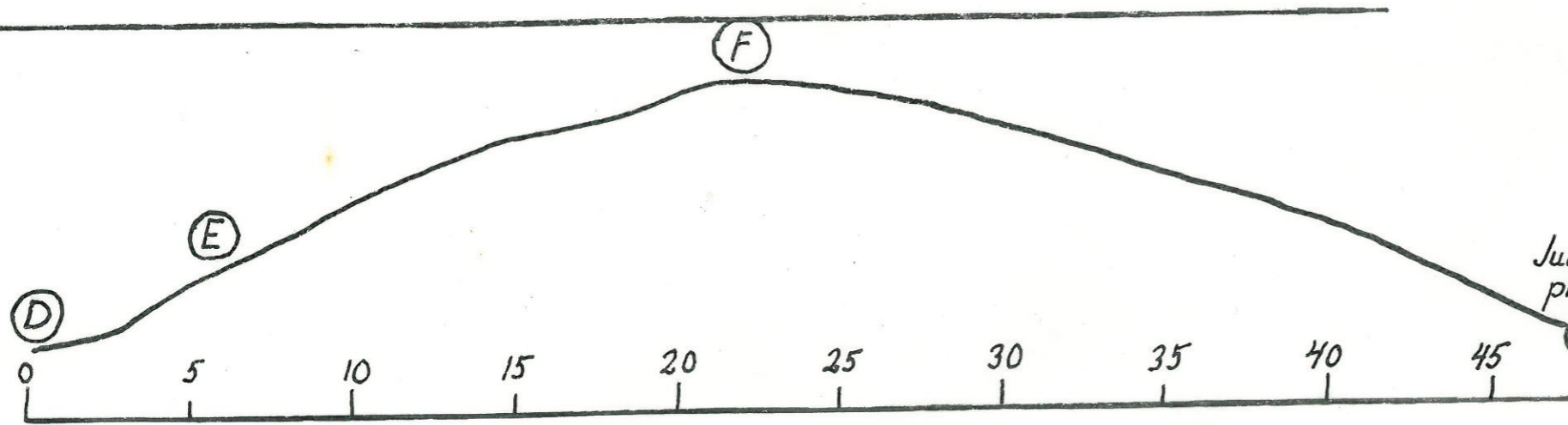
(E)

(F)

(D)

(E)

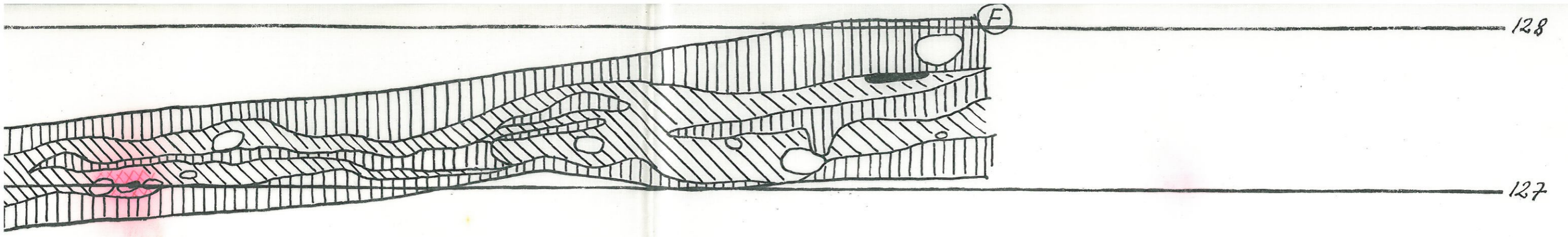
(G)

- = vaalea hieta
- = likamaa
- = punainen hiikka

Kemijävi Juujärvi Juuniem.
 Leikkausprofiili 1:25
 J. Sarkamo 1957
 Liite 5

Juujärven
 pinta 13.7.57

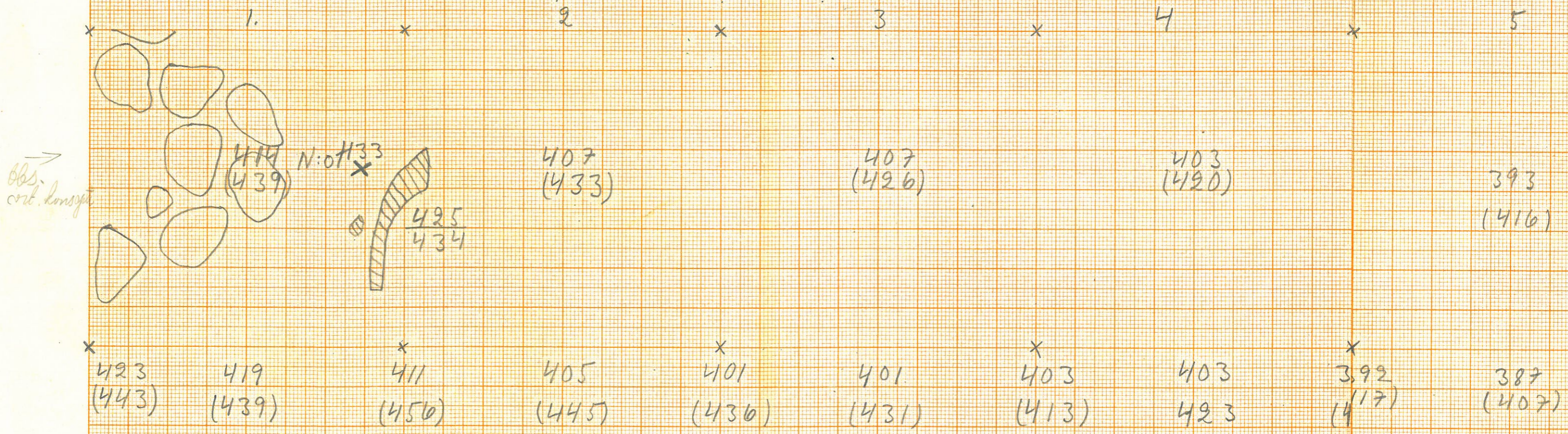
'emi

Kemijärvi, Junjärvi
 mitt. 1:25 Junniemi
 J. Sarkama 1957 lute 6

K.P. = 003

Läyly n:o 9 istukanni

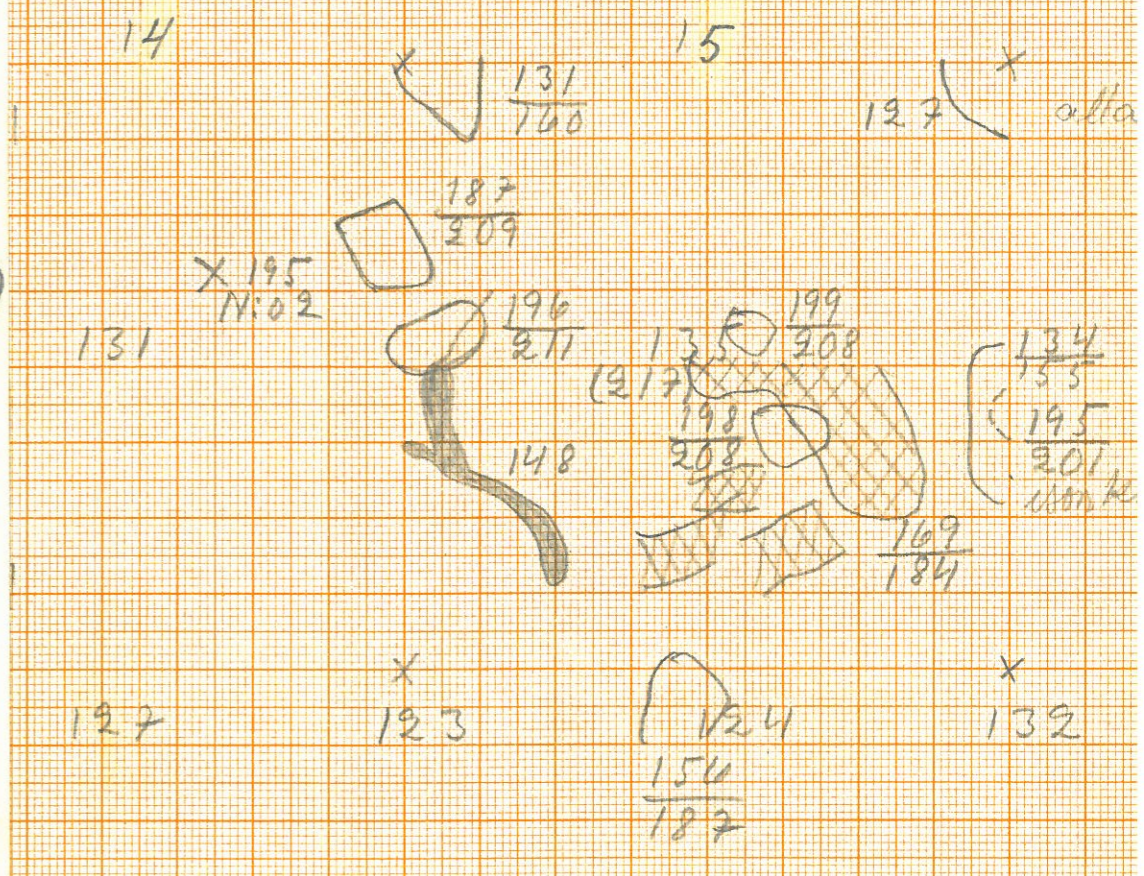
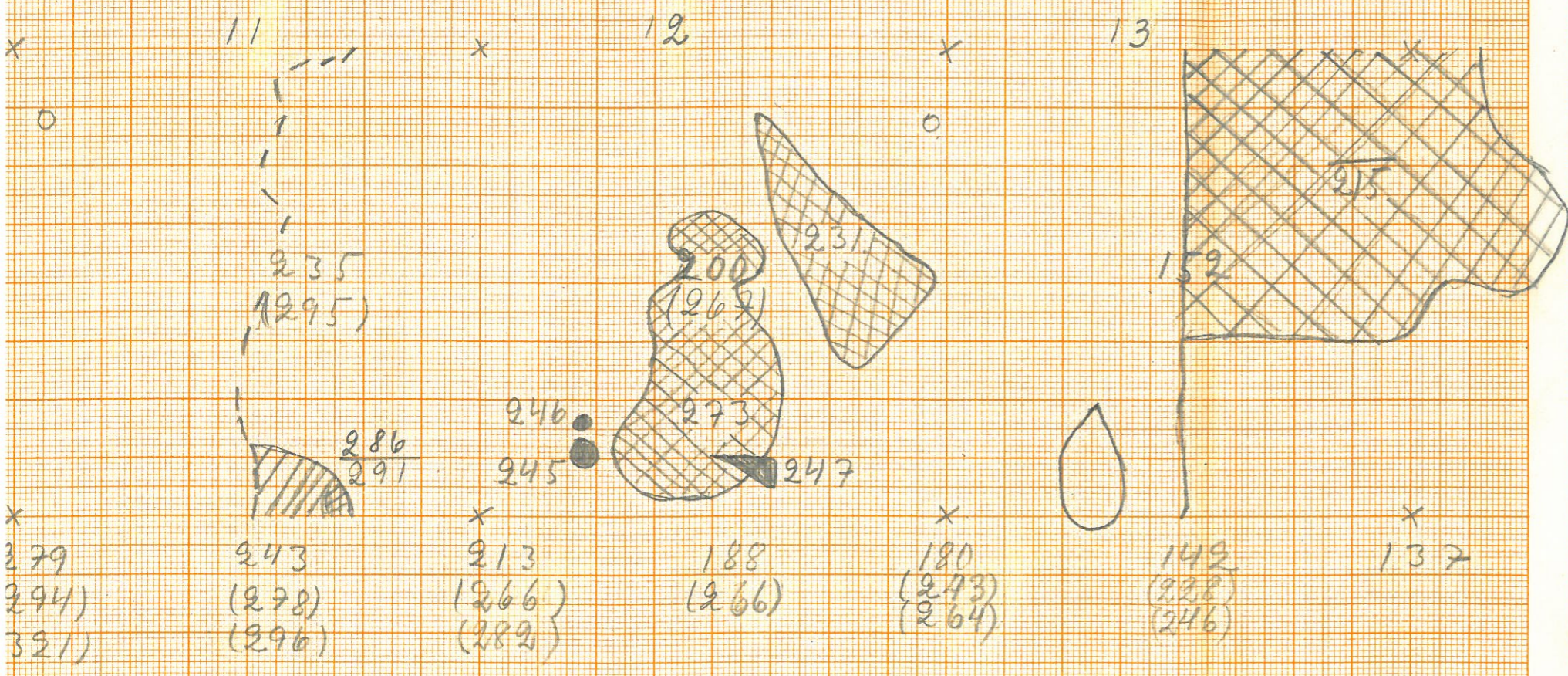
140

x	6	x	7	x	8	x	9	x	10
	383		350 (376)		349 (360)		325 (344)		293 (327)

x		x		x		x		x	
380 (403)	373 (388)	365 (379) (387)	349 (377)	341 (368) (376)	337 (363)	328 (344) (358)	314 (343)	303 (327) (338)	292 (325)

x-----x-----x-----x-----x

16
hinta ja kvaarttia

x

x

x

en alla hiiltä 767

x

x

x

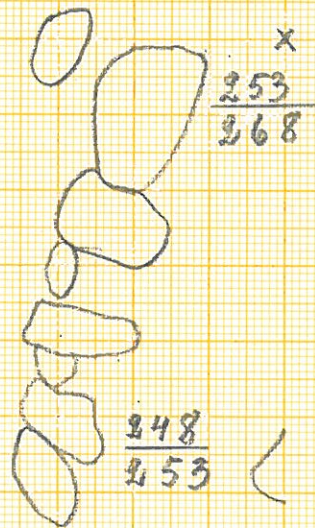
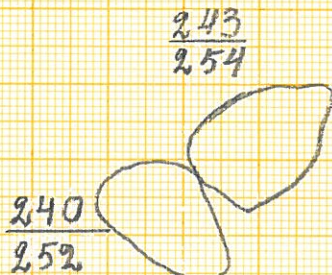
Kemijärvi Juujärvi Juuriemi

Mitta 1:10 J. Sarkamo 1957

Liite 8 x

Liesi ruudussa A:15

B:15

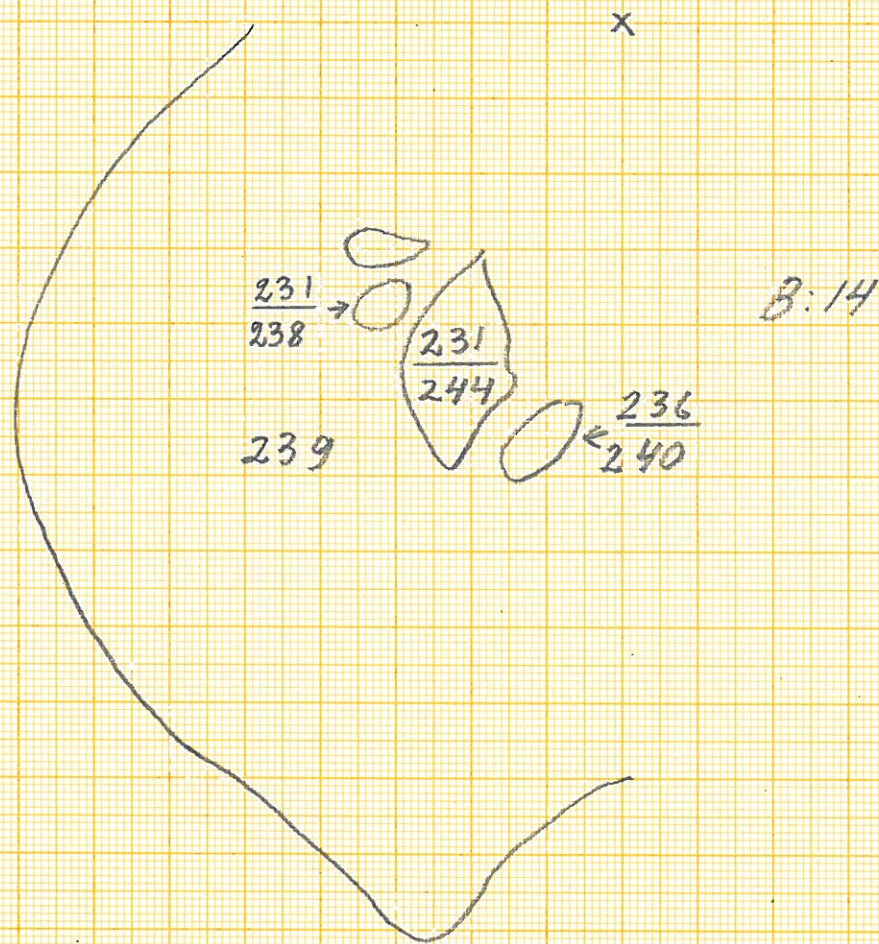

Kemijärvi Juujärvi Juuniemi
Mittä 1:10_x J. Sarkamo 1957.

Liite 9

Lieden jätteet ruudussa A:14.

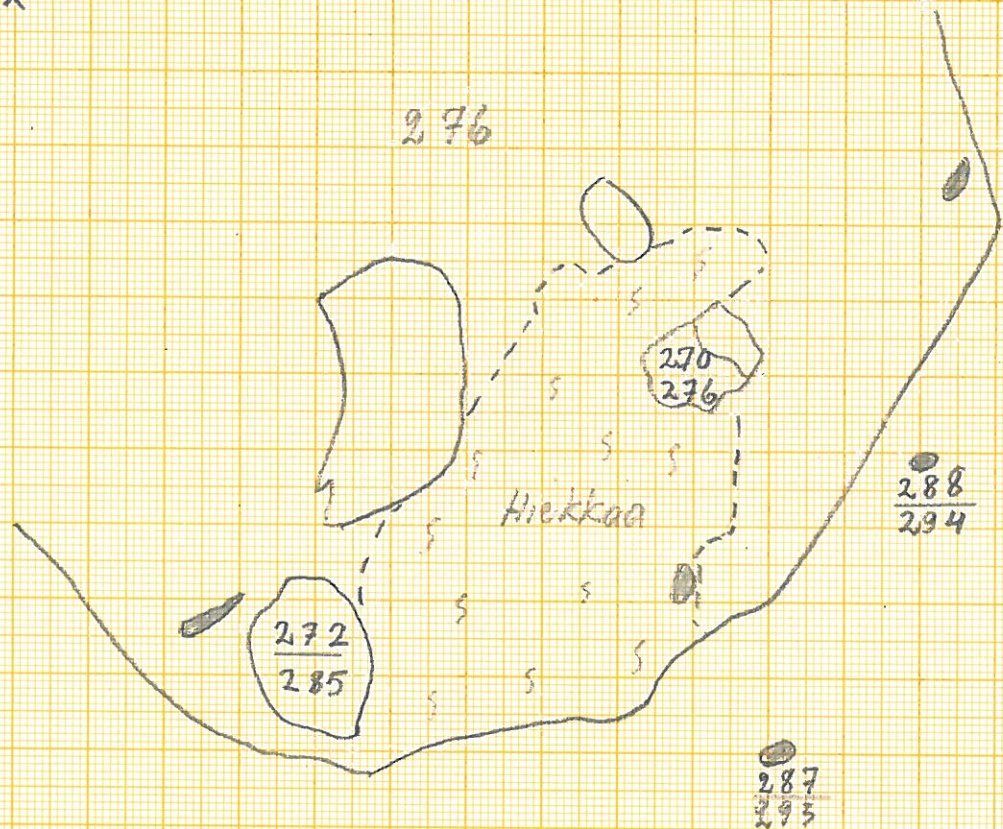
I:14

x

B:13

x

A:14

Kemijärvi Juujärvi Juuniemi
 Mitta 1:10. J. Sarkamo 1957.
 Liite 10

Lieden jätteet ruudussa B:14.

Kemijärvi Juvajärvi Juuniemi

1
10

F: 22242

Juuniemi, jossa kolopaa
aletaan kaivaa ylöpään-
motelista

2
11

F: 22243

Työkuva - idästä

3
14

F: 22246

Juuniemi pohjoisesta

3 / 2 F: 22244

F: 22245 134

Juujärven kylää. Vasemmalla oleva niemi on Juuniemi. Sen edessä on Juujärveä ja takana Kemijoki. Joen rannalla kuvien rajalla olevasta ladosta vasempaan n. puolellymmenen puun muodostaman metsikön kohdalla ja sen takana pellolla on S. Eriksen inventoima Niemen asuinpaikka, jota ei tällä kertaa kaivettu.

Anttilan asuinpaikat ovat joen suuren mutkan takana uudelleen pilkistävän jokisuonon pohjoisrannalla.

Kuvat on otettu Juuvaralta lounaaseen

Kemijärvi
Juujärvi
Juuniemi

Kemijärvi Juvajärvi Juunniemi

6
16

F: 22247

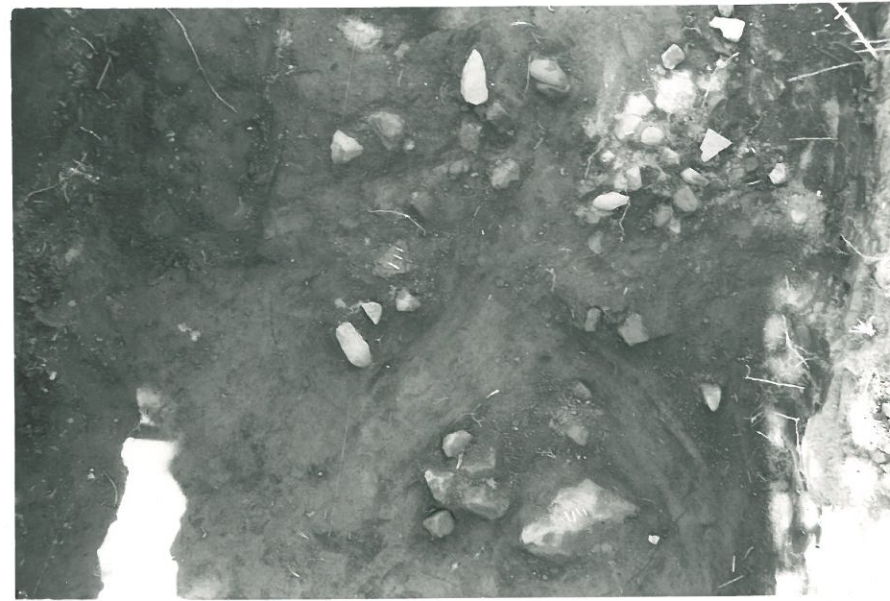
Lieri III: 14-15 1. krs. (I pohjoisessa)

I $\frac{198}{203}$; II $\frac{204}{212}$; III $\frac{201}{204}$; IV $\frac{198}{212}$

kerk. 205.

7
17

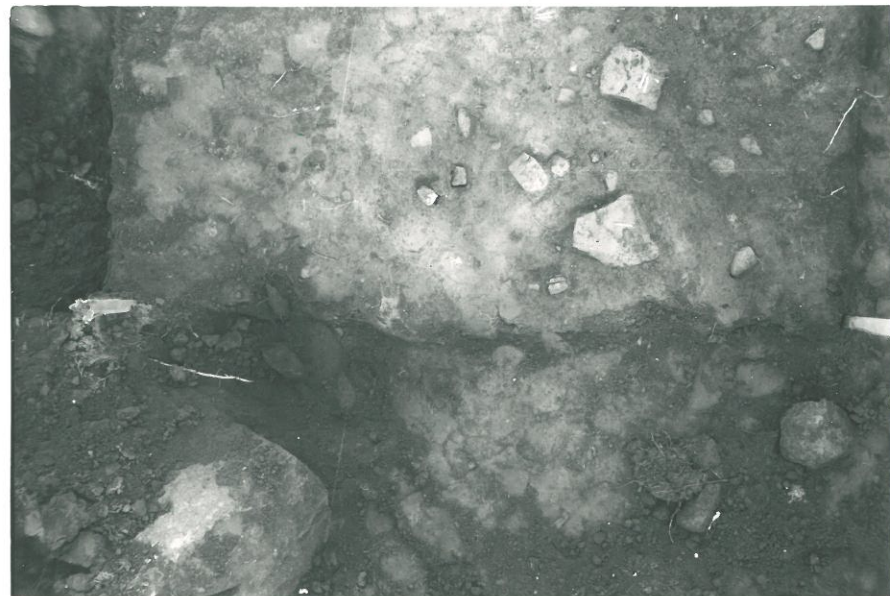
F: 22248

Sama

8
18

F: 22249

Lieri II: 14 1. krs. (lanta pohjoisessa)

I $\frac{212}{222}$; II $\frac{213}{223}$; III $\frac{220}{231}$; IV $\frac{214}{227}$

kerk. 225.

Kemijärvi Juujärvi Juuniemi

9
19

F: 22250

Karvansalme täytettyinä -
idästä

10
20

F: 22251

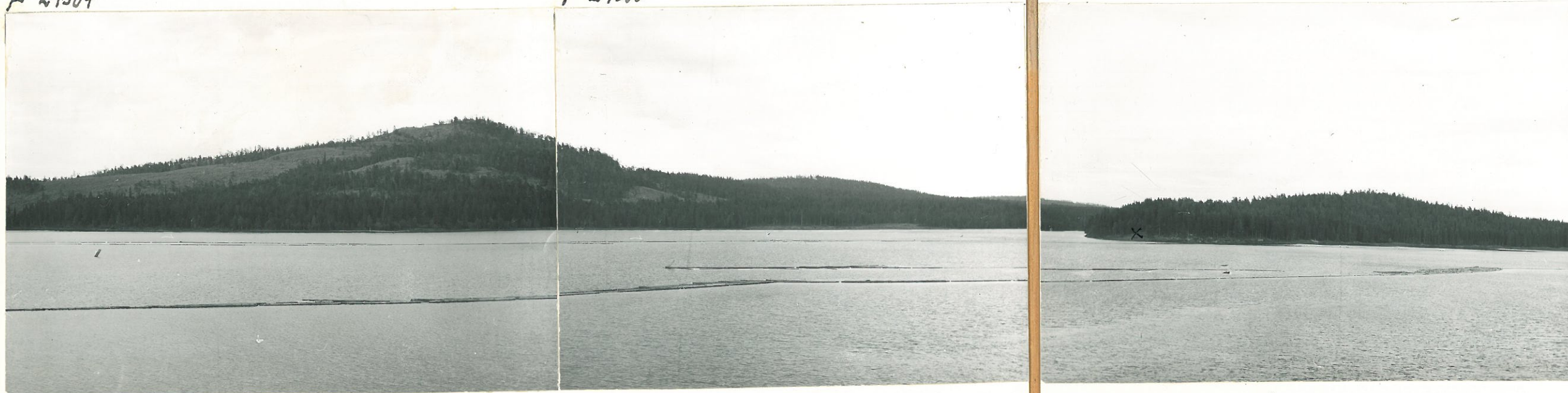
Karvansalme täytettyinä -
lännestä.

Kemijärvi Juu- järvi Juuriemi

F 24507

F 24508

F 24509

Panoraama Juujärven itärannasta. Vasemmal la Juukero, oikealla Juuriemi, jossa oleva kivikautinen asuinpaikka merkitty rastilla (x). Vesi ylempänä kuin kesällä 1957 kaisausten aikana. Kuvattu Juu- meeseen nähden lännestä.